

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 20(4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. OKTOBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1326.

Fa. Roessemann & Kühnemann, A. G., Budimpešta.

Naprava za zarigljivanje jezika na železničkim skretnicama, koje se rukom pomeraju a centralno nisu osigurane.

Prijava od 22. decembra 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Pravo prvenstva od 25. novembra 1920. (Ugarska).

U radu sa centralno neosiguranim skretnicama a koje se rukom pomeraju, pokazalo se, naročito kod prelaza vagona koji imaju po tri osovine, i prilikom prelaza preko skretnica koje su postavljene u krivini, da točkovi srednje osovine teže da jezik skretnice koji se u krivini nalaze privuku, dakle da sam vrh jezika od njegovog mesta kod dodirne šine, udali, a u pravcu zamišljene prave linije koja vezuje prednje točkove, koji se kreću na već jeko iskrivljenu šinu sa zadnjim točkovima treće osovine, a ovi se kreću još po pravoj šini. Ovo škodljivo dejstvo srednje osovine na jezik skretnice naročito se ispoljava kad se na dodirnim tačkama točka i jezika skretnice pojave veća trenja, no između ležišta jezika i njenoga klizališta.

Dešava se kod takvog položaja jezika da se točkovi treće osovine zaglave između jezika i šine na koju jezik treba da naleže i vagon u tom slučaju isпадa iz šina.

Pronalasku je cilj da ovu nezgodu otkloni. Pronalazak se sastoji u tome, da je svezna poluga jezika skretnice podeljena u dva dela i ta dela tako međusobno vezana da omogućavaju izvesan mrtav hod. Kod pomeranja skretnice u početku se pomera samo jedan deo ove svezne poluge koji se skopčava sa napravom za zarigljivanje sredstvom pomoćne naprave i oslobođava novo stvorenu naslonu površinu na delu koji za sada ostaje nekretan. U toku daljeg pokretanja skretnice kod prvoga dela svezne po-

luge kad je mrtav hod okorčan, stavlja se i drugi deo u pokret, naslona površina prolazi kroz napravu za zarigljivanje, ista se zarigla i tako sprečava kretanje u nazad, kako poluge spojnice jezika, tako i udaljenje vrha jezika iz položaja već postavljenoga.

Crtež prestavlja izведен oblik spojne naprave u smislu pronalaska.

Slika 1 i 2 prestavlja sklop u izgledu sa strane i odozgo.

Slika 3 i 4 prestavlja vezu oba dela koja omogućava izvesan mrtav hod, i to spoljnju polugu jezika u vertikalnom i horizontalnom preseku i u većoj razmeri.

Slika 5 je izgled odozgo naprave za oslobođavanje oba zatvorna jezička.

Slika 6 prestavlja presek kutije za zatvorne jezičke.

Slika 7 je izgled zatvornih jezičaka u pravcu kretanja svezne poluge.

U slikama 1 i 2 označeno je i to: sa 1 šinu koju jezik dodiruje, sa 2, 2 a u pravoj i u krivini postavljeni jezik skretnice; 2 b polugu koja vodi ka lampi skretnice. Spojna poluga, prva od jezika, podeljena je na dva dela, i delovi 3 i 3 a svezani su međusobno tako, da međusobno imaju izvesan mrtav hod. Ovaka veza može na taj način da se stvari ako se na slobodnom kraju dela poluge 3 duguljasta glava sa ovalnim probojom obrazuje, u koju upada čep 5 drugoga dela poluge (slika 3 i 4). Da ne bi čep 5 iz proseka glave ispašao, na spojnicu 4 i 5 navučen je obmod 6. Sa delom poluge 3 u vezi je

jezičak 7 koji se kod 7-a proširuje sa kosim prelazom i u proseke 9, 9 u kutiji 8 kreće (slika 5 i 6). Na delu poluge 3% nalazi se zadebljanje 10. Deo poluge 3 a takođe prolazi kroz prostate 11,11 kutije 8. Proseci 9,9 i 11,11 toliko su široki da kroz njih mogu da se provlače prošireni deo 7% jezička 7 i ojačanje 10 dela poluge 3 a. U kutiji 8, oko stožera 12 pokretno su namešteni zatvorni jezičci 13,13 (slika 7) čije su unutrašnje površine tako izvedene da udubljena 14,14 15,15, jezičaka služe kao vodjice kroz koje slobodno prolaze uži delovi jezika 7 i dela poluge 3 a, dok prošireni i ojačani delovi 7 a i 10 ne mogu kroz iste da prođu. Tegovi 16 osiguravaju zatvaranje zatvornih jezičaka 13.

Kad je skretnica postavljena u krivini način je dejstva sledeći: kad se skretnica nalazi u položaju suprotno ovde naznačenom t.j. kad u pravu liniju vodeći jezik 2 leži naslonjen na šinu 1, a teg skretnični je u suprotnom pravcu prebačen, onda pokretna poluga 2-b pomeri u pravoj liniji vođeni jezik 2 a sa njim i deo 3 spojne poluge 3 i 3-a, a u pravcu strelice (slika 2). Usled mrtvoga hoda u spajnici 4,5 ne pokreće se za sada 3-a spojne poluge 3 i 3-a. Kada se deo poluge 3 toliko pomakao — kao što se iz crteža levo vidi da unutrašnji prorez glave 4 udari na čep 5, onda prestaje mrtav hod i kod daljeg pomeranja skretnične poluge biće i deo poluge 3-a poteran u pravcu strelice 17. Kad je prošireni deo dela 7-a jezika 7 otvorio — razmakao — zatvorne jezičke 13,13 onda pojačan deo 10 može slobodno kroz razmak-

nute jezičke da prođe i skretnica može potpuno da se prilagodi krivini dakle u položaju postavljenom. Kad je proširen deo 7-a jezika 7 i pojačanje 10 dela poluge 3-a prošao između jezičaka 13,13, ovi se za istima zatvore usled čega su jezici skretnice 2, 2-a potpuno zariglieni. Pojačanje 10 nalegne na zatvorene, veoma jake zatvorne jezičke 13,13 koje prime pritisak na celu svoju površinu pri čemu se oslanjaju na kutiju 8, a koja je utvrđena jako za dva praga.

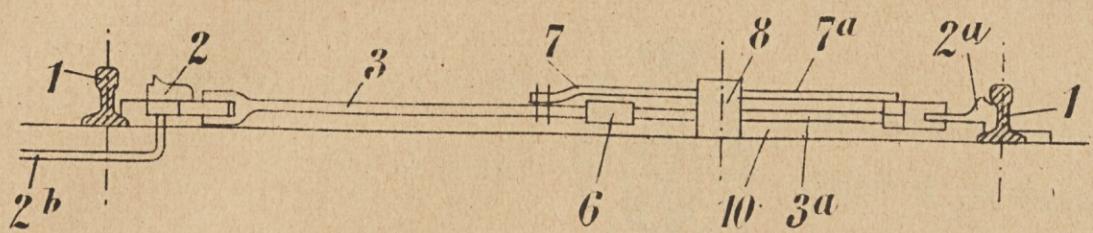
Kod povraćaja skretnice način dejstva je istovetan, samo će zatvorni jezički 13,13 biti otvoreni sa suprotnim kosim površinama proširenoga dela 7-a jezika 7.

Deo 3-a poluge 3, svezan je sa jezikom 2-a pomoću čepa sa zavrtnjem na kraju poluge, a na jeziku sa postavljenim delom 18 sa zavrtnjem pomoću kojega se može tačno doterivati i regulisati položaj jezika.

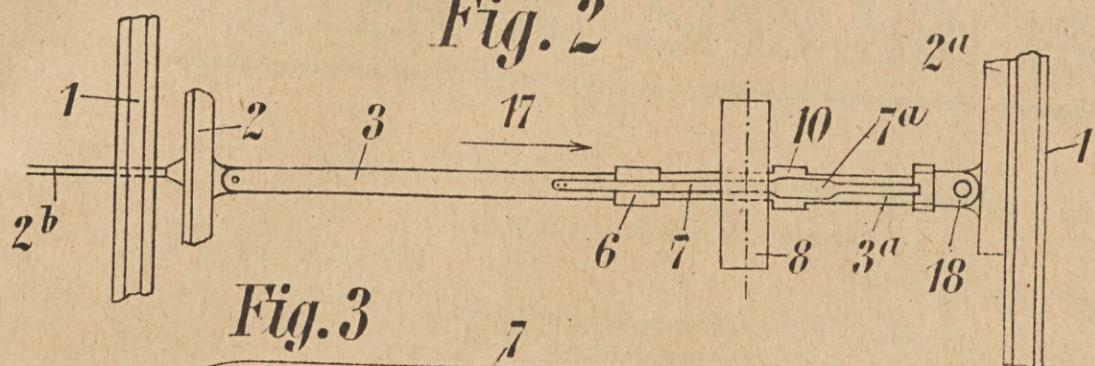
PATENTNI ZAHTEV.

Naprava za učvršćivanje — zarigljivanje — jezika na železničkim skretnicama koje se rukom pomeraju a centralno nisu osigurate naznačena time, da se svezna poluga jezika sastoji iz dva dela, koji su međusobno tako vezani da omogućavaju izvesan mrtav hod između sebe, dalje, iz jedne pomoćne naprave koja se kod početka pomeranja skretnice zajedno sa pokretajućim delom svezne poluge pomeri, pri tome oslobođava zatvora napravu za učvršćivanje i otvara slobodan put ka jednoj, po svršenom mrtvome hodu kretnoga dela svezne poluge, novo stvorenoj naslonoj površini.

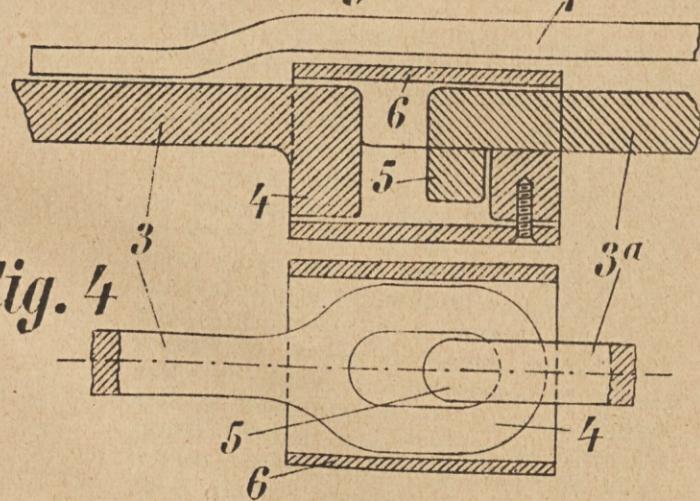
Fig. 1

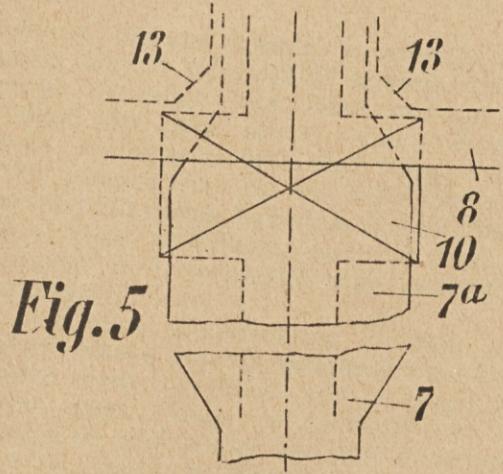
Fig. 2

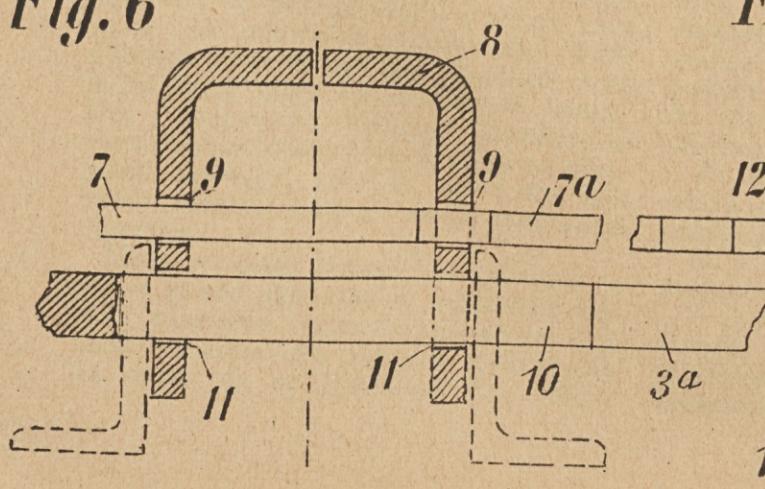
Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 7

